

ondernemen en het liet deze zaak aan het goed beleid van de resident over. [fol. 890] Deze moet met hulp van het bestuur de bestellingen voor Nederland en Indië zo goed mogelijk uitvoeren. De radja te Airhadji, die al vele jaren moeilijkheden had veroorzaakt, maar nu op de goede weg lijkt te zijn, kan volgens de resident en de sultan van Indrapura nu toch weer niet langer gehandhaafd blijven, wilde men de dessa Airhadji niet helemaal te gronde richten. Bij het geheime besluit van het bestuur van 6 december is hij afgezet, naar Batavia opgebracht en vervolgens naar Banda gedeporteerd. Er is voor zijn schuld van rsd 3257 aan de Compagnie beslag op zijn goederen gelegd, waarvan degenen die met hem meekwamen voor rsd 435 delen openbaar hebben verkocht. [fol. 891] Dit is van zijn schuld afgetrokken, alsmede zijn pepertuinen, rijstvelden, slaven en pandelingen, die door de nieuwe radja, de andere regenten en resident Joseph Chailje op ruim rsd 1050,- getaxeerd zijn. Bovendien kunnen na aftrek van alle onkosten zijn pepertuinen 5 bahar per jaar opbrengen, die, met wat verder nog kan worden ingevorderd, de dan nog resterende schuld van rsd 1771 verder kan terugbrengen. Zijn familie is gevraagd of ze zelf nog wat aan zijn onderhoud kon bijdragen, maar ze heeft geantwoord daartoe in het geheel niet in staat te zijn. Acht gezanten van de bewoners van de eilanden Hinaka en Maros klaagden dat een zekere radja Toeanko Hadji zich, na de dood van hun hoofdpenghulu, met nog vier panglima's, een Maleise priester en ongeveer 50 gewone Maleiërs daar vestigden. [fol. 892] Ze heersten niet alleen over de bewoners van die eilanden, maar besneden hen met geweld en wilden hen tot moslims maken. Met de sloep Goudvink zijn met enige producten, die tegen rijst en slaven geruild moesten worden, twee gezanten, een onderofficier, 12 gewone zowel Europese als Buginese militairen naar deze eilanden gezonden om deze bezetters te arresteren en de overigen te verjagen. Dit is gelukt en de vier panglima's en de Maleise priester zijn gevangelijk naar Padang gebracht, maar radja Toeanko Hadji is ontsnapt. Drie van de vier panglima's en de priester zijn naar Batavia gebracht, en daar op sterke aandrang van enige Compagnies bondgenoten vastgehouden. De poging van radja Idin om gewapenderhand een schuld van de sultan van Indrapura aan hem te innen had weinig succes. [fol. 893] Hij heeft diens dessa Terusan Bunga onverwacht overvallen, platgebrand en wat hij in handen kreeg meegenomen. De resident te Airhadji meende eerst dat het een poging van de Engelsen was om dit gehucht, dat de doorgang naar Compagnies landen beheerst, in handen te krijgen, maar het bleek niet meer in te houden dan wat er hierboven over gezegd is. Met de opdracht van het bestuur aan de sultan om dit gehucht weer te bevolken is de oude situatie hersteld. Ten vervolge op de ondernemingen van de regent van klein Passaman vermeld in de generale missive van 21 oktober 1766, heeft het bestuur met de bark Mossel de ongunstige berichten van 15 augustus en 13 oktober ontvangen.)

Dat den commissiant Boudewijnsz, vermeenende zig in zijne verschansing voor 's vijands hoofdnegorij door het na boven gebragte groffe geschut in zooverre geseceert te vinden dat zonder veel gevaar het verzogte secours konde afwagten, zig op het onverwagtste op den 19 augustus in de nanagt gebragt zag in een netelige omstandigheid door het verraad van onze nieuwe bondgenooten van Siboulouang en Cotta Baro, die zig aan 's vijands zijde hadden begeven. En dus met vereenigde magt na Sitoua trokken, alwaar de wagt hebbende Bougineesen elendig gemassacreert en de ter verdere vervoer daar zijnde voorraad van kruiden rijst buit gemaakt wierd. En hierdoor zig dus eensklaps rondom tusschen den vijand in bevindende, zou bij hun nog wel, voor zooverre zijne magt betrof, eenige tijd hebben kunnen slaan.

Fol. 893v-894v.

(Maar door gebrek aan levensmiddelen, waarvan de aanvoer door het bezetten van Sitoua was belemmerd en omdat de tijd ontbrak om ontzet uit Padang af te wachten, oordeelde Jan Boudewijns het op advies van enige inlandse hoofden het veiligst [fol. 895] om zich een weg door de vijand heen te banen. De krachten van zijn troepen zouden dan nog niet zijn verzwakt en de vijand had zich nog niet stevig genesteld. Had hij afgewacht dan had hij aan alles gebrek gekregen en zou hij zijn blootgesteld aan een moordpartij. Nadat